

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **K. A.**, zastoupený JUDr. Petrem Navrátilem, advokátem se sídlem Joštova 138/4, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 15. 3. 2023, č. j. 41 Az 34/2022 - 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 12. 10. 2022, č. j. OAM-571/ZA-ZA12-ZA16-2022, neudělil žalobci dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „*zákon o azylu*“), mezinárodní ochranu. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalobu, kterou Krajský soud v Brně (dále jen „*krajský soud*“) jako nedůvodnou zamítl rozsudkem ze dne 15. 3. 2023, č. j. 41 Az 34/2022 - 22.

[2] Při posuzování věci vycházel krajský soud z následujícího skutkového stavu. Žalobce přijel do České republiky v roce 2019 na základě pracovního víza. O rok později se vrátil do Turecka, kde zamýšlel zůstat jenom pár dní, ale dostal se do rvačky, načež byl zadržen policií, která mu zabavila cestovní pas. Žalobce nebyl z ničeho obviněn, nicméně jeho pracovní vízum v mezidobí vypršelo. Žalobce v červnu 2022 přicestoval zpět do České republiky a požádal o mezinárodní ochranu, jelikož má v Turecku problémy kvůli své kurdské národnosti a alevitské víře. V žádosti žalobce uvedl, že jako Kurd čelil běžné nevráživosti ze strany Turků a jako alevita měl jiné zvyky než muslimové. Během studií nechodil se spolužáky do mešity, kteří na něj kvůli tomu byli nepříjemní, nadávali mu

a často se s ním rvali. Obchodník na tržišti mu někdy odmítl prodat zboží. V roce 2016 se žalobce dostal do rvačky při oslavách svátku Newroz, v důsledku čehož byl odvezen na policejní stanici, kde jej policie dva dny držela a nadávala mu. Po jeho propuštění se ale již nic nedělo. Ke své víře žalobce dále uvedl, že v Turecku mají muslimské mešity výdaje na provoz hrazeny státem, kdežto alevitské modlitebny (cemevi) si je musí hradit z příspěvků od svých příznivců. Žalobce strávil pět měsíců v městě I., kde pracoval. Většina jeho spolupracovníků ale byli muslimové a žalobce s nimi nechtěl držet půst a chodit do mešity. Z toho důvodu mu nadávali, a žalobce se proto rozhodl z I. odjet zpět do svého rodného města, aniž by si zkusil najít jinou práci.

[3] Krajský soud k námitce, že žalovaný neshromáždil dostatek relevantních a aktuálních informací o zemi původu, uvedl, že žalobce pouze obecně tvrdil, že se v souvislosti s válkou na Ukrajině situace Kurdů v Turecku zhoršila. Žalobce však neodkázal na žádné konkrétní informace, které by jeho tvrzení dokládaly, byť se rozhodně nejednalo o notorietu. Za dané situace tak žalobce nemohl být se svou námitkou úspěšný.

[4] Krajský soud dále konstatoval, že postavením kurdské menšiny v Turecku se v posledních letech opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud, přičemž odkázal příkladem na jeho rozsudky ze dne 17. 1. 2019, č. j. 5 Azs 106/2018 - 30, ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018 - 46, či usnesení ze dne 18. 1. 2023, č. j. 10 Azs 246/2022 - 377, nebo ze dne 2. 3. 2023, č. j. 1 Azs 256/2022 - 29. Krajský soud uvedl, že ačkoliv Nejvyšší správní soud dlouhodobě uznává, že Kurdové v Turecku skutečně čelí významným nesnázím, ty bez dalšího nedosahují intenzity pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu nebo hrozby vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 téhož zákona. Kurdská národnost tedy bez dalšího není důvodem pro udělení azylu ani doplňkové ochrany.

[5] Sám žalobce ostatně v souvislosti se svou národností žádné vážnější problémy nezmiňoval. Ty spojoval spíše se svým náboženským přesvědčením. Dle krajského soudu však ani tyto problémy nebyly natolik závažné, aby se daly považovat za pronásledování. Žalovaný se ve svém rozhodnutí postavením alevitů v Turecku zabýval, přičemž dospěl k závěru, že čelí pouze nízkému riziku diskriminace ze strany státu a společnosti. Pokud diskriminace nedosahuje intenzity pronásledování, není bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany.

[6] Krajský soud se rovněž neztotožnil s tvrzením žalobce, že z textu odůvodnění rozhodnutí žalovaného není zřejmé, z jakých podkladů žalovaný vycházel, a konstatoval, že závěry žalovaného mají oporu ve shromážděných informacích o zemi původu a je z nich zřejmé, proč žalovaný mezinárodní ochranu neudělil. Rozhodnutí žalovaného proto krajský soud shledal přezkoumatelným.

[7] Proti rozsudku krajského soudu podává žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost.

[8] Nejprve stěžovatel rekapituluje důvody podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a následně také své žalobní námitky. Dle stěžovatele se krajský soud přesvědčivým způsobem nevypořádal s žalobními námitkami a přijal nesprávné závěry žalovaného.

pokračování

[9] Stěžovatel rovněž tvrdí, že žalovaný ve svém rozhodnutí nepřezkoumatelným způsobem nakládal s podklady pro jeho vydání a že tyto podklady byly neaktuální.

[10] Stěžovatel dále namítá, že po vydání rozhodnutí žalovaného došlo k podstatné změně okolností, jelikož oblast Turecka, ze které stěžovatel pochází, zasáhlo zemětřesení. Tato humanitární katastrofa vedla k tomu, že v zasažených oblastech Turecka nyní neexistují „*elementární podmínky pro vedení bezpečného života*“, což by mohlo představovat důvod pro udělení doplňkové ochrany nebo mezinárodní ochrany z důvodů hodných zvláštního zřetele. Žalovaný by se proto měl znovu zabývat dopady této katastrofy na život stěžovatele a podmínky jeho případného návratu do země původu.

[11] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že stěžovatelem tvrzené problémy, kterým čelil v Turecku, nejeví znaky pronásledování. Pouhá příslušnost stěžovatele ke kurdské menšině nezakládá důvod pro udělení mezinárodní ochrany, totéž platí pro jeho náboženské vyznání. Stěžovatel v kasační stížnosti pouze obecně namítá, že se závěry krajského soudu nesouhlasí, aniž by je konkrétním způsobem vyvracel.

[12] K namítanému zemětřesení žalovaný uvádí, že jej nepovažuje za důvod hodný zvláštního zřetele. Dle slov stěžovatele jeho rodina toto zemětřesení přežila, a stěžovatel tak může využít jejich pomoci. Stěžovatel navíc v minulosti žil i v jiných částech Turecka, které zemětřesením zasaženy nebyly, a nemusí se tak vracet do místa původního bydliště.

[13] Dříve, než může Nejvyšší správní soud věcně posoudit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musí posoudit otázku její **přijatelnosti**. Podle § 104a odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) totiž platí, že *jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost*.

[14] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech (zde ve věci mezinárodní ochrany) je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad práva a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Přijatelnost kasační stížnosti by rovněž dle výše citovaného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 zakládalo zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného či procesního práva, pokud by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[15] Stěžovatel se k přijatelnosti kasační stížnosti výslovně nevyjádřil. Tvrdí nicméně, že se krajský soud přesvědčivým způsobem nevypořádal s jeho námitkami, a namítá tedy fakticky nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, což (pokud by tato námitka byla důvodná) by byla tak závažná vada, že by vždy představovala důvod přijatelnosti.

[16] Nejvyšší správní soud však tuto námitku shledal nedůvodnou. Rozsudek krajského soudu je řádně, srozumitelně a logicky odůvodněný a krajský soud v něm dostatečně a přesvědčivě odpověděl na všechny žalobní námitky. Nejvyšší správní soud připomíná, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí. Povinností správního soudu není reagovat na každý dílčí argument uplatněný v podání a ten obsáhle vyvrátit; jeho úkolem je uchopit obsah a smysl argumentace účastníka řízení jako celku a vypořádat se s ní. Těmto požadavkům napadený rozsudek dostál.

[17] K námitce, že krajský soud převzal nesprávné závěry žalovaného, Nejvyšší správní soud uvádí, že tuto stěžovatel nijak blíže nekonkretizuje. Stěžovatel neuvádí, jaké konkrétní závěry měl krajský soud převzít a proč je stěžovatel považuje za nesprávné. Takto obecné tvrzení stěžovatele proto nelze považovat za kasační námitku ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s., a nemůže být tedy ani důvodem přijatelnosti kasační stížnosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2004, č. j. 1 Afs 47/2004 - 75; a ze dne 23. 11. 2022, č. j. 3 Afs 207/2020 - 74).

[18] Tvrzení stěžovatele, že žalovaný nepřezkoumatelným způsobem nakládal s podklady pro vydání jeho rozhodnutí a že tyto podklady byly neaktuální, nelze považovat za námitky ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s. Jedná se o pouhé opakování žalobních námitek, se kterými se krajský soud vypořádal v odstavcích 17 a 22 napadeného rozsudku. Stěžovatel na toto vypořádání v kasační stížnosti nijak nereaguje a se závěry krajského soudu nepolemizuje. Uvedená tvrzení tak nesměřují proti napadenému rozsudku, a Nejvyšší správní soud se jimi proto dále nezabýval (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019 – 63, č. 4051/2020 Sb. NSS).

[19] Skutečnost, že oblast Turecka, ze které stěžovatel pochází, postihlo zemětřesení, stěžovatel poprvé uvedl až v kasační stížnosti, přestože k zemětřesení, na které stěžovatel odkazuje, došlo již dne 6. 2. 2023, tedy před vydáním rozsudku krajského soudu (ten byl vydán až dne 15. 3. 2023 – pozn. NSS). K takovým skutečnostem Nejvyšší správní soud dle § 75 odst. 1 ve spojení s § 109 odst. 5 s. ř. s. nepřihlíží.

[20] Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že pravidlo stanovené v § 75 odst. 1 a § 109 odst. 5 s. ř. s. je možné prolomit z důvodu možného porušení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 3. 2022, č. j. 10 Azs 537/2021 - 31, č. 4335/2022 Sb. NSS). V citovaném rozsudku č. j. 10 Azs 537/2021 – 31 Nejvyšší správní soud konkrétně uvedl, že toto pravidlo je možné prolomit pokud „(1) stěžovatel v řízení před soudem uvede skutečnosti, které nastaly až po právní moci rozhodnutí správního orgánu, (2) tyto skutečnosti nebyly bez vlastního zavinění stěžovatele předmětem zkoumání správního orgánu, (3) zároveň se o těchto skutečnostech lze domnívat, že by mohly být relevantní pro možné udělení doplňkové ochrany, a (4) soud neshledá dostatečné záruky, že tyto nové skutečnosti budou dodatečně posouzeny v novém správním řízení.“ Zejména třetí uvedená podmínka však v projednávané věci nebyla naplněna. Nová skutková tvrzení stěžovatele by mohla být nanejvýš možným důvodem pro udělení humanitárního azylu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2023, č. j. 10 Azs 218/2023 - 34), jelikož z nich nevyplývá, že by stěžovateli

pokračování

v souvislosti s následky zeměřesení mohlo hrozit nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu a že by tedy tato nová skutečnost mohla být jakkoliv relevantní pro možné udělení doplňkové ochrany.

[21] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud neshledal důvody k prolomení pravidla stanoveného v § 75 odst. 1 a § 109 odst. 5 s. ř. s. a k novým skutkovým tvrzením stěžovatele nepřihlédl.

[22] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že v řízení před krajským soudem nedošlo k zásadnímu pochybení, a stěžovatel v kasační stížnosti ani nepředestřel žádnou právní otázku, jež by mohla mít obecný dopad na rozhodovací činnost krajských soudů a k níž by se měl Nejvyšší správní soud vyslovit za účelem sjednocování judikatury. Takovou otázku nedovodil ani z obsahu napadeného rozsudku či ze soudního a správního spisu. Stěžovatel nepředestřel ani jiný relevantní důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

[23] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[24] Rozhodnutí o nákladech řízení vychází z principu úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 – 33, část III. 4.; č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel (na základě zjednodušeného posouzení věci) v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Proto soud nepřiznal náhradu nákladů tohoto řízení žádnému z účastníků.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 28. března 2024

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu